

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. drs. Fons Dingelstad
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

ons kenmerk:
PF/NM/652.16

uw kenmerk:

datum:
30 november 2016

Onderwerp: validatie groepsgrootteberekening 2016

Geachte heer Dingelstad,

Middels deze brief willen wij u kennis geven van de validatie die door ons is uitgevoerd op de berekening van de gemiddelde groepsgrootte in het basisonderwijs door DUO. Ons onderzoek betreft een herhaling van het onderzoek dat ook in 2012 tot en met 2015 is uitgevoerd. Voor dit onderzoek is dan ook dezelfde methodiek gehanteerd.

Het onderzoek van DUO betreft de bepaling van de gemiddelde groepsgrootte in het basisonderwijs door middel van een steekproef ter grootte van 512 vestigingen. Ons onderzoek heeft zich toegespitst op de methode die DUO gebruikt heeft om de steekproef te bepalen, de methodiek van corrigeren en de berekening van de gemiddelde groepsgrootte. In het onderstaande rapporteren we onze bevindingen met betrekking tot deze drie punten.

- 1. Het bepalen van de steekproef.** Ter bepaling van de gemiddelde groepsgrootte dienen, idealiter, aselekt groepen geselecteerd te worden. De data in de BasisRegistratie Onderwijs (BRON) kent echter wat vervuilingen en dienen eerst opgeschoond te worden. Om te voorkomen dat alle data moeten worden opgeschoond worden vestigingen van scholen geselecteerd. Alleen van deze vestigingen worden de data waar nodig gecorrigeerd. Van deze vestigingen worden dan alle groepen geselecteerd. Deze methode leidt tot dezelfde verwachte waarde van de gemiddelde groepsgrootte en is daarmee ook correct. Statistische toetsen hebben daarnaast uitgewezen dat de steekproef op vestigingsniveau representatief is voor de populatie met betrekking tot in ieder geval de volgende kenmerken: omvangscategorie van de vestiging, impulsgebied of niet, gewichtscategorie, achterstandscategorie, provincie, regio (noord, oost, zuid, west) en gemeentecategorie (G4, G33, overig).

- 2. Methodiek van corrigeren.** In het document "Instructie bepaling groeps grootte, versie 2" is beschreven hoe door DUO wordt omgegaan met onvolkomenheden in BRON, zoals leerlingen met onbekende groep, typefouten in de groepsnaam en groepen die in BRON zijn gesplitst maar feitelijk bij elkaar horen. Deze methodiek is in orde. Om te onderzoeken of de beschreven methodiek correct wordt toegepast hebben we aselect een aantal vestigingen uit de steekproef van DUO getrokken en eventuele correcties gecontroleerd. Onze steekproef betreft 54 vestigingen. Bij 25 van deze vestigingen zijn correcties aangebracht door DUO. In alle 54 gevallen onderschrijven we de einduitkomsten.
- 3. Berekening van de gemiddelde groeps grootte.** De landelijke gemiddelde groeps grootte laat zich berekenen door het totaal aantal leerlingen in Nederland te delen door het totaal aantal groepen. Aangezien de steekproef representatief is voor Nederland, kan deze berekening ongewogen uitgevoerd worden. De uitkomst van deze berekening geeft een gemiddelde groeps grootte van 23,37 leerlingen.

Samenvattend concluderen we dat de steekproef representatief is voor Nederland, de correcties op de BRON-data voor de door ons gecontroleerde vestigingen op een juiste wijze zijn gemaakt en de berekening van de gemiddelde groeps grootte in Nederland correct is uitgevoerd.

Hoogachtend,

dr. Hendri Adriaens

dr. ir. Peter Fontein